

“Els matisos són allò que fa gran una cultura”

Pere Camps és director del Festival Barnasants –que enguany celebra la quinzena edició– des del seu naixement. Aquest 2010 ha programat 89 directes i un concert de clausura a València a càrrec d'Òscar Briz.

KORNER D. JAY

Pere Camps referint-se a Víctor Jara: “És al·lucinant l'odi que pot despertar en els feixistes un cantant, una persona pacífica que no era militar ni havia agafat cap fusell.”

En la quinzena edició, Barnasants ja no és un festival circumscrit a Sants ni tampoc a *Barna*. Ha estat senzill que un festival de cançó d'autor faça concerts en disset espais diferents de tota l'àrea metropolitana de Barcelona i un a València?

—Barnasants té el nom d'on es va fundar, les cotxeres de Sants, tan emblemàtiques per moltes raons, com, per exemple, que va ser un equipament arrencat a les urpes de l'especulació per la tenacitat dels veïns. El nom és una marca i recorda que tenim una història, que venim de lluny. Quan vam començar el 1996, amb una desena de concerts a les cotxeres, havíem perdut feia poc un punt de referència de la cançó d'autor, Ovidi Montllor. Ara el festival ha esdevingut un punt de referència per a la cançó d'autor a tot Europa. És un indicatiu que quan hom creu en una cosa fermament i és capaç d'articular complicitats, gairebé tot és possible.

A més, moltes viles i ciutats han començat a fer cicles de cançó d'autor, una tendència en què poc o molt deu haver influït el festival. Molts artistes ara afirmen que fan cançó d'autor, fins i tot alguns que s'inscriuen dins l'estil del rock, però que s'inclouen en la cançó perquè es miren molt la qualitat de les lletres. Aquesta és una altra batalla que s'ha guanyat: la cançó, amb el jazz i la clàssica, conformen la gran cultura musical. S'ha lliurat una batalla político-cultural, i encara es lliura, de gent que ha optat per una mena de cançó que explica històries amb qualitat literària sobre allò que passa davant seu. La qualitat de la cançó indica el nivell de desenvolupament d'un país.

—**Hi ha vida més enllà de la música.**

—Formem part d'una batalla més àmplia, que lluita pel cinema d'autor, el teatre d'autor, etc.. Si no tens una manera de veure les coses, a l'hora de governar no fas res més sinó gestionar. Els de sempre ja hi estan avesats, a això, i a més tenen *lobbies* de poder. Des de la nostra petita modèstia intentem batallar per una altra manera de veure les coses. La Nova Cançó, quan fou el moment, va ser una altra manera de veure les coses des del punt de vista antifeixista, que va permetre una hegemònia cultural, que, alhora, va perme-

tre que hi hagués moviments polítics també potents, com ara l'Assemblea de Catalunya. Després van venir uns anys en què les actituds conservadores van marcar el camí i va marginar la gent que havia situat Catalunya en un lloc preeminent.

—**Heu agafat com a lema principal del festival “Països Valencians”. Què vol dir?**

—Amb aquest cartell volíem dir que el nom no fa la cosa, però que la realitat és que compartim una cultura comuna. Amb matisos, és clar. Els matisos són allò que fan gran una cultura. Però sobretot cal reivindicar xarxes per poder anar d'un lloc a un altre i intercanviar aquests matisos. Som la cultura més potent dels països d'Europa que no tenen estat. Però perquè no tinguem les estructures pròpies d'un estat no ens hem d'aturar, hem de jugar d'una altra manera i posar fil a l'agulla perquè la cultura avanci. Amb el cartell volíem dir que la cosa important és tot això que ens uneix i que és absurd de discutir sobre les coses que ens separen perquè és perdre el temps. Hem de treballar i prou. Per tant: és possible d'articular cent locals, a tota la nostra àrea mediterrània, que generin una programació estable de música? Sí, és absolutament possible. Deixem de banda les discussions, treballem en això i, quan s'hagi articulat aquesta xarxa, la realitat haurà quedat sobrepasada. No diem “Països Valencians” per provocar, com ha dit algú. Ho fem perquè som un festival amb valors. I, segons el Departament de Cultura, som un dels festivals d'especial interès cultural, amb el Tradicionari, el Jazz Terrassa, el Sònar i el Festival de Músiques de Torroella de Montgrí. Tot i que això és només un reconeixement i hauria de servir perquè els patrocinadors tinguessin alguna mena de benefici.

—**Enguany feu un homenatge a Víctor Jara, que s'ha escaigut amb la tornada de la dreta a Xile, ara de forma democràtica.**

—Val més que sigui de forma democràtica.

—**Per què Víctor Jara, ara?**

—Aquesta mena d'homenatges formen part de l'ADN del festival. En aquest cas és perquè quan preparàvem la programació es va saber que Víctor Jara, finalment, tindria un enterrament

digne perquè el poble xilè li digués el darrer adéu. I se li faria l'autòpsia. És al·lucinant l'odi que pot despertar en els feixistes un cantant, una persona pacífica que no era militar ni havia agafat cap fusell. Només tenia com a eina la paraula. L'acarnissament dels militars amb Jara és una demostració de l'odi dels privilegiats contra els qui volen alçar la veu per combatre les injustícies. Volíem afegir-nos a aquest homenatge, tenint en compte que una de les versions més conegudes de cançons de Jara en llengües diferents del castellà és l'“Amanda” de Raimon. En moments com el d'ara, en què es reivindica la memòria històrica, cal recordar que darrere les cançons hi havia un context polític: que, el 1973, quan Pinochet fa el cop d'estat, aquí encara hi havia la dictadura franquista, etcètera.

—**I també feu un homenatge a la revolució mexicana i les seves cançons, amb quatre músics: el Mastuerzo, el Hueso, Maria Inés Ochoa i León Chavez Texeiro.**

—No és només pel centenari de la revolució mexicana: és la primera revolució moderna, en coneixem moltes cançons i, a la llarga, es vincula al tracte que van rebre els exiliats republicans catalans i espanyols per part del govern mexicà: malgrat tota la institucionalització de la revolució que es vulgui, el president Cardenas els va rebre i Mèxic va ser l'únic país que no va reconèixer l'Espanya de Franco. Això permetia d'explicar els motius i suscitar reflexions. Algú dirà que som molt polítics, però és fals que uns altres facin propostes de festivals sense cap ideologia al darrere. Potser la dissimulen, però hi és.

—**A més de xilens i mexicans, grans de la cançó com Raimon i Joan Isaac amb Aute, molts bons músics d'Itàlia... Qui no heu pogut portar i us hauria agradat?**

—De França, no en portem ningú en-

“Articular cent locals a tota la nostra àrea mediterrània és possible? Sí”

guany. M'hauria agradat de portar Vincent Delerm, però no ho he pogut fer. És *chanson* però és més pop. No acabo de trobar el festival de França amb què ens puguem agermanar com hem fet amb el Club Tenco d'Itàlia, d'on torna Gianmaria Testa. També hauria portat Jean Ferrat, que és un dels grans, i que havia musicat el poeta Aragon. Ho he intentat però no el deixen moure.

—**Alguna jove promesa que vulgueu destacar?**

—Home, hem inaugurat les activitats amb Cesk Freixas a l'Auditori. Hi ha molta gent destacable: Anna Roig i l'Ombre de Ton Chien, en la línia de la cançó pop, és molt interessant. Ivette Nadal, una jove molt interessant que serà al Harlem. I Joanjo Bosk. Els mallorquins Marcel Cranc i Oliva Trencada. El Nino de la Hipoteca està molt bé, amb una cançó propera i amb molta ironia. I un de molt interessant ve de Nicaragua i es diu Perro Zompopo. Però també és important que portem gent interessantíssima amb una gran carrera però encara minoritaris, com Xavier Baró. Busquem l'equilibri entre joves i artistes amb molta trajectòria.

—**Ara també teniu discogràfica: heu editat el concert d'Ester Formosa sobre poemes del seu pare i ara enregistra els de Briz, Albert Fibla, Enric Hernàez i Alejandro Martínez. No s'emprenyan les discogràfiques?**

—Estan encantades de la vida. Hem creat la Col·lecció Barnasants de directes, però no fem la competència a ningú. Proposem a l'artista, com vam fer amb Ester Formosa, que els enregistrem el concert i els lliurem el màster del concert perquè l'enregistri amb la discogràfica que vulgui. Només posem la condició que a la portada hi surti una foto del directe i que en algun lloc, al títol o al subtítol, hi surti Barnasants. Així, si tot surt bé, tindrem un “Òscar Briz al Barnasants” enregistrat a València, que és el concert de clausura d'enguany. Permetrà de fer una col·lecció de directes, en dues línies: una, en què els músics fan una tria del seu repertori, i una nova línia, que encetem enguany amb Alejandro Martínez, amb cançons inèdites: en aquest cas seran poemes musicats de Gil de Biedma, un directe original fet expressament.

Alex Milian